

Olje- og Energidepartementet
Olje og Gassavdelingen
v/Egil Meisingset
Postboks 8148 - Dep

Deres ref.
Vår ref. J2010-000588
Dato 15. November 2010

0033 Oslo

Høringsnotat Åm-utvalget

Utvalget berører mange viktige tema, men det berører i liten grad dynamikken i lisensene, et av de viktigste elementene for å lykkes med økt utvinning. Det er i den enkelte lisens kunnskaper om mulighetene for økt utvinning må utvikles, og det er i den enkelte lisens beslutningene må fattes.

Ideelt sett burde en lisens ha en operatør som delte informasjon, oppfordret til innspill og var åpen for andre tanker enn egne. Videre, i den ideelle lisens, ville alle vært kompetente, prioritert felles mål og ikke hatt andre økonomiske interesser enn det som tjente lisensen og samfunnet. Lisensen delte oppfatninger om hvilke utfordringer de sto overfor og ble enige om hvilke FoU områder det skulle satses på.

Vår erfaring er at det er mange lisenser som ikke oppfyller disse kriteriene.

Uten en god forståelse av reservoaret vil det være en illusjon å tro at det er mulig å oppnå god ressursutnyttelse. Der er ofte stor usikkerhet knyttet til forståelsen av undergrunnen. Denne usikkerheten krever mangfold og flere selskap i en lisens som gjør uavhengig arbeid og utfordrer hverandre. Dette setter store krav til operatøren.

Det er viktig med mangfold i lisensene. Mangfold betyr ikke bare antall selskap, men selskap som gjør selvstendig arbeid. Mange passive partnere kan gi en farlig illusjon av at det faktisk er mangfold i en lisens, mens realiteten er det motsatte. For å kunne dra nytte av et mangfold i en lisens, er det en forutsetning at operatøren legger til rette for at dette mangfoldet skal få innflytelse. Det er ikke alltid dette er tilfelle.

Manglende undergrunnsforståelse sammen med sterke økonomiske interesser i nærliggende infrastruktur, kan lett føre til dårlige løsninger i forhold til optimal ressursutnyttelse. Det er nå slik at makta rår på norsk kontinental sokkel.

Utfordringer - Vi trenger kompetente mangfold

Et kompetent mangfold i lisensene er en forutsetning for å realisere økt utvinning. I denne sammenheng er sammenslåingen av Hydro og Saga, og den senere sammenslåingen av Hydro og Statoil svært uheldig. Den maktkonsentrasjon som

RWE Dea Norge AS
Karenslyst allé 2
0278 OSLO
Postboks 243 Skøyen
0213 OSLO
NORWAY
T +47 21 30 30 00
F +47 21 30 30 99
E firmapost@rwedea.no
I www.rwedea.no
Foretaksregisteret:
NO 926 620 207 MVA

nå eksisterer er ofte uheldig for en åpen meningsbrytning. Det er en illusjon at Petoro i sin nåværende form kan erstatte den kompetanse og stemmemakt som Hydro hadde. Petoro har fått stemmemakt, men de har på ingen måte de nødvendige ressurser for å fylle den rolle de synes å være tiltenkt. Petoro må tilføres mer ressurser skal de kunne oppfylle sin rolle.

- **Petoro må tilføres mer ressurser**

Videre må det foretas en kritisk gjennomgang av om det er hensiktsmessig at Statoil er forretningsfører for Petoro i den grad tilfellet er i dag. Konsekvensen av den praksis som følges i dag er at den stemmemakt som tidligere lå i Saga, Hydro og Statoil, nå er samlet hos Statoil. Vi finner det vanskelig å se at dette er mangfold.

- **Bruken av forretningsførermodellen bør gjennomgås**

FoU er pekt på som en viktig forutsetning for økt utvinning. Vi deler dette synet fullt. Da blir et viktig spørsmål: har vi mangfold på FoU-siden? Sett fra vårt ståsted er svaret et opplagt nei. Ved den siste revisjonen av regnskapsavtalen ble det gjort endringer som førte til en sterk sentralisering av FoU innsatsen i en lisens. Dagens system er i korte trekk som følger:

- Alle budsjetter i en lisens kan få et prosentvis påslag som skal brukes til FoU. Dette beløper seg trolig til flere milliarder i løpet av et år.
- Dette beløpet disponeres suverent av operatørene i de enkelte lisenser. De store beløpene kommer inn i de lisensene som er i en utbyggings- eller driftsfase. Letelisenser gir små og sporadiske beløp. Det vil i praksis si at de mange nye operatørene på norsk sokkel har svært lite midler tilgjengelig til FoU siden de er i en letefase.
- Partnerne i en lisens har ingen innflytelse på eller rettigheter til det de betaler for.
- Det er på ingen måte gitt at det partnerne betaler for gagnar lisensen.

Dette er et system som på ingen måte fremmer mangfold på FoU siden. Historien har vist at mange nyvinninger har oppstått utenfor de store etablerte miljøene. Vi må få et system som trekker mer på det enkeltes selskaps kompetanse. Myndighetene prekvalifiserer de enkelte selskap før de kan få lisenser på norsk sokkel for å sikre at det er kompetanse tilgjengelig på norsk sokkel. Da kan vi ikke ha et system for FoU som ikke trekker på denne kompetansen.

- **Reglene for lisensfinansiert FoU må revideres**

Utformingen av de nåværende stemmeregler er laget for å sikre mangfold i lisensene. Dette er sist gang diskutert i St.prp nr. 60 (2006-2007), punkt 8.3.3 på side 44:

"Det er viktig at mangfoldet gir seg uttrykk i utvikling av faglige vurderinger i interessentskapene. Også rettighetshavere med mindre deltakerandeler har insentiver til å delta med faglige innspill i interessentskapene, blant annet fordi stemmeregulene sikrer en reell deltakelse i beslutningsprosessene"

- **Behold stemmeregulene slik at mangfoldet i den faglige diskusjon opprettholdes**

Operatøren må oppfordre og legge til rette for innspill i lisensen. Dette høres ut som en selvfølgelighet, og det burde være det. Dessverre er det ikke alltid slik. Her har myndighetenes observatører i de forskjellige lisensene en viktig rolle i å verifisere at dette skjer. Videre vil dette virke skjerpene på selskapenes oppfyllelse av sin på-se plikt, både når det gjelder ressursforvaltning og HMS.

Oppsummering

Åm-utvalget har mange gode innspill. Vi vil uforbeholdent støtte at FoU vil bli en viktig faktor for å få ut mest mulig av reservoarene våre. Det er slik at den norske stat får 90% av all verdiskaping på norsk sokkel. Da blir myndighetenes manglende vilje til å satse på FoU uforståelig.

Vi er ikke enig med utvalgets forslag om å endre stemmeregulene. Dette kan føre til det motsatte av hva de ønsker å oppnå, og representerer en for enkel forståelse av dynamikken i lisensene der beslutninger fattes.

Vi har i vår høringsuttalelse valgt å fokusere på dynamikken i de enkelte lisenser siden det er der beslutningene om økt utvinning vil bli fattet. Våre kommentarer er på ingen måte ment å være uttømmende, men å peke på hva vi mener er noen helt avgjørende faktorer som vi ikke synes er behandlet grundig nok i utvalgets rapport.

Vi deltar svært gjerne i videre diskusjoner rundt dette for Norge svært viktige tema.

Vennlig hilsen

Hugo Sandal
Administrerende Direktør
RWE Dea Norge AS